

Marga Ximénez o les agulles de les relacions

El meu recorregut per l'obra de la Marga es detura en la secció 2, la titulada *Fronteres*, secció que conté les peces *_de Família i Famílies* i *d'Aigua i de Cal*. Que em pari en aquestes no significa que no m'interessin les altres sinó que en elles he trobat que es concentren alguns dels aspectes que m'han interessat de la seva obra multi autoral:

Quin són aquests aspectes? Primer els anuncio i després els esbosso:

- 1) La transcendència del tu a través del diàleg autoral.
- 2) L'agulla que uneix generacions de dones i repara relacions.

1) La transcendència del tu a través del diàleg autoral

En aquestes obres (*_de Família i Famílies* i *d'Aigua i de Cal*) no només es dona la signatura interposada (Marga Ximénez, Pía Remedios i Edith Andreu) sinó que la peça és el resultat del diàleg, és a dir, de la intervenció d'una obra anterior signada per una altra ploma nominal.

– *_de Família i Famílies*, la signa la rúbrica de Marga Ximénez, 2017, aquesta peça és una manipulació d'una anterior, de títol *La família*, signada pel nom de Pía Remedios de 2001.

– *d'Aigua i de Cal*, sota la rúbrica d'Edith Andreu, 2017 és una reapropiació de l'obra *Cementiri blanc* de Marga Ximénez de 2001.

És en aquest gest de reapropiació i/o manipulació on intueixo el que anomeno la “transcendència del tu” a partir del pensament de la filòsofa i psicoanalista belga Luce Irigaray.

Per què transcendència del tu?

D'entrada el fenomen de l'heteronímia comporta la transcendència del jo, és a dir, anar més enllà de la identitat d'un jo únic per trobar les seves múltiples cares, fins diria, per negar la identificació amb el jo o per mostrar que el jo és una entitat psíquica elaborada en el registre del simbòlic.

El fet de que Marga Ximénez posi en diàleg (diàleg en el sentit de règim del dos) dos dels seus jos encara ho porta més enllà perquè en el diàleg el jo es converteix en tu i a l'inrevés.

En la relació és on es manté la transcendència és a dir la irreductibilitat del jo en el tu o del tu en el jo. Transcendència no com a èxtasi, de sortir de mi per fondre'm en l'altre sinó com a "in-stasi", disponible per l'altre però sense desaparèixer.

2) L'agulla que uneix generacions de dones i repara relacions

El segon aspecte sobre el qual m'agradaria incidir es refereix al doble sentit que entenc que Marga Ximénez dóna a l'ús de l'agulla: l'utilitza per subratllar la genealogia femenina i com element de la cura de l'altra o reparació de les relacions humanes, aquest darrer sentit l'he vist a partir de la frase de Louise Bourgeois que diu que "L'agulla s'usa per reparar danys" (ho trec del llibre de Roziska Parker sobre la costura i el brodat), en el context d'aquesta frase Bourgeois diferencia entre les agulles i les agulles de cap.

–*de Família i Famíles*: 3 matalassos sargits situats a manera de capçal de llit o altar de la sacralitat de la generació i de l'amor sobre un somier revestit de pa d'or, 3 matalassos que apel·len a 3 generacions de dones que han tingut cura d'ells: són de llana i s'han de ventilar, picar i sargir pel desgast del temps i de l'ús.

–*d'Aigua i de Cal*: mitjons sargits, reparats del desgast de les llargues fugides de les guerres dels homes patriarcals.

–galledes tallades ribetejades d'or plenes de cal, però sembla com un altar amb espelmes, com el de la Rambla de Barcelona quan l'atemptat d'aquest estiu.

–zebres de cartró de les joguines infantils.

Roziska Parker en el seu llibre sobre la puntada subversiva diu que la història del brodat, de la costura és la història de les dones; jo afegeixo és la història de les dones al marge de la feminitat patriarcal. Ho han sabut les artistes de les avantguardes (Sonia Terk Delaunay, Sophie Taeuber, les constructivistes russes), les artistes de la Bauhaus, les sufragistes, les dones del moviment per la pau, les artistes feministes i conceptuals dels 70 i 80 i Marga Ximénez es troba en aquesta genealogia.

L'agulla té cura del cos (vestits, vivendes), guareix i crea comunitat femenina.

Penélope no teixeix sola sinó amb les esclaves, amb elles agafa la força per cada dia fer el seu gest de resistència al patriarcat (interpretació d'Adriana Cavarero en el seu llibre *Nonostante Platone*).

A *d'Aigua i de Cal* els mitjons de nen o de nena ens mostren com haurem de reparar, de cosir les ferides de la falta de mares en les guerres patriarcals.

Laura Mercader Amigó